

INSTRUKCJA PROTOKOŁOWANIA MECZU SIATKÓWKI PLAŻOWEJ 2025

SYSTEM PUNKT ZA WYMIANĘ (do dwóch wygranych setów)

1. PRZED MECZEM

a) Na pierwszej stronie protokołu, w górnej części (nagłówku):

- 1.1 NAZWA TURNIEJU – oficjalna nazwa turnieju.
Dopuszcza się stosowanie skrótów np. MP dla Mistrzostw Polski.
- 1.2 NR MECZU – numer meczu na podstawie dziennego harmonogramu zawodów, zgodnie z przyjętym systemem rozgrywania turnieju.
- 1.3 MIEJSCOWOŚĆ.
- 1.4 PLAŻA – nazwa plaży.
Nie stosuje się w rozgrywkach PZPS.
- 1.5 BOISKO – numer boiska: 1, 2, ... itd. lub C dla boiska centralnego (głównego).
- 1.6 DATA – dzień/miesiąc/rok, w formacie dd/mm/rr.
- 1.7 Płeć: MĘŻCZYŹNI lub KOBIETY – należy wstawić X w odpowiedni kwadrat.
- 1.8 TURNIEJ GŁÓWNY lub ELIMINACJE – należy wstawić X w odpowiedni kwadrat.
- 1.9 FAZA ROZGRYWEK – należy wstawić X w odpowiedni kwadrat:
 - GR. – rozgrywki w grupach,
 - STR. WYGR. – podwójne eliminacje (strona wygrywających),
 - O MIEJSCE – system pucharowy (przegrywający odpada), podwójne eliminacje (strona przegrywających – odpadających), play-off,
 - PÓŁFINAŁ – mecze półfinałowe,
 - FINAŁ – mecze finałowe, w tym wszystkie mecze o medale.
- 1.10 ZESPOŁY – należy wpisać nazwiska zawodników, dokładnie w takim samym brzmieniu oraz w takiej samej kolejności jak w harmonogramie meczów na dany dzień lub w diagramie z systemem, według którego rozgrywany jest turniej.
Okrągłe pola A lub B należy pozostawić puste. Powinny być one wypełnione dopiero po losowaniu.
Do protokołu można wpisać jedynie tych zawodników, którzy zgodnie z Handbookiem PZPS uprawnieni są do udziału w danym meczu.
- 1.11 KRAJ – należy stosować tylko 3-literowe kody państw, używając jedynie liter drukowanych np.: SUI.
W rozgrywkach PZPS wypełniamy tylko i wyłącznie w przypadku meczu z udziałem zespołów zagranicznych.

b) W tabeli ZESPOŁY na drugiej stronie protokołu, w środkowej części, po lewej stronie:

- 1.12 KRAJ – należy stosować tylko 3-literowe kody państw, używając jedynie liter drukowanych, wpisując go w pole pomiędzy napis *ZESPÓŁ* i okrągłe pola *A* lub *B*.
W rozgrywkach PZPS wypełniamy tylko i wyłącznie w przypadku meczu z udziałem zespołów zagranicznych.
- 1.13 NAZWISKA ZAWODNIKÓW – należy wpisać nazwiska zawodników, dokładnie w takim samym brzmieniu oraz w takiej samej kolejności, jak w harmonogramie meczów na dany dzień; Okrągłe pola *A* lub *B* należy pozostawić puste.
- 1.14 NR – numery zawodników w każdej drużynie, zawodnicy powinni mieć koszulki z nr 1 i 2.
- 1.15 Trener – należy wpisać nazwiska trenerów (jeśli udział trenerów w danych rozgrywkach jest dozwolony).
Uwaga: Wszystkie nazwiska zawodników, trenerów i sędziów powinny być napisane małymi literami z wyjątkiem pierwszej litery nazwiska i pierwszej litery imienia (np. *Kowalski, J.*).

c) W tabeli POTWIERDZENIE na drugiej stronie protokołu, w dolnej części, po lewej stronie (nazwiska i pierwsze litery imion):

- 1.16 SĘDZIA 1-szy – nazwisko i pierwsza litera imienia, uprawnienia.
- 1.17 SĘDZIA 2-gi – nazwisko i pierwsza litera imienia, uprawnienia.
- 1.18 SEKRETARZ – nazwisko i pierwsza litera imienia, uprawnienia.
- 1.19 ASYSTENT SEKRETARZA – nazwisko i pierwsza litera imienia, uprawnienia.
W zawodach międzynarodowych zamiast kolumny UPRAWNIENIA, znajduje się kolumna KRAJ (wówczas należy stosować tylko 3-literowe kody państw).
- 1.20 SĘDZIOWIE LINIOWI – nazwiska i pierwsze litery imion, w kolejności odpowiadającej ich pozycjom, w kierunku odwrotnym do ruchu wskazówek zegara, rozpoczynając od Sędziego pierwszego. Jeżeli w obsadzie jest dwóch sędziów liniowych, to ich nazwiska należy zapisać w polach oznaczonych numerami 1 i 2.

d) W tabeli PROCEDURY KORZYSTANIA Z POMOCY MEDYCZNEJ na drugiej stronie protokołu, w środkowej części, po prawej stronie (nad rubryką UWAGI):

- 1.21 W kolumnie ZESPÓŁ (należy stosować tylko 3-literowe kody państw, używając jedynie liter drukowanych, wpisując go w pole po prawej stronie okrągłych pól *A* lub *B*, w takiej samej kolejności, jak w harmonogramie meczów na dany dzień);
W rozgrywkach PZPS wypełniamy tylko i wyłącznie w przypadku meczu z udziałem zespołów zagranicznych.
- 1.22 Okrągłe pola *A* lub *B* należy pozostawić puste. Powinny być one wypełnione po losowaniu.

2. PO LOSOWANIU

Przed rozpoczęciem meczu Sekretarz musi uzyskać następujące informacje:

- 2.1 Natychmiast po losowaniu:
- a) Uzyskać podpisy kapitanów (w polu *Podpis kapitana przed meczem*, na drugiej stronie protokołu) po sprawdzeniu punktów 1.13 i 1.14 (tzn. należy sprawdzić czy numery na strojach zawodników są zgodne z zapisem przy nazwiskach w tabeli ZESPOŁY w protokole, należy także zweryfikować czy prawidłowo wpisano nazwiska zawodników);
- b) Zaznaczyć kapitana, otaczając kółkiem jego numer w kolumnie NR w tabeli ZESPOŁY;

- c) W obu zespołach zaznaczyć kolejność wykonywania zagrywki poprzez oznaczenie gwiazdką (*) w tabeli ZESPOŁY numeru tego zawodnika, który będzie pierwszy wykonywał zagrywkę w secie. Tak określona kolejność zagrywki dotyczy tylko seta 1.
Kapitan może sam zaznaczyć gwiazdką () zawodnika, który będzie zagrywał w jego zespole jako pierwszy. Gwiazdka powinna zostać postawiona przy numerze lub nazwisku zawodnika.*
- d) W dolnym lewym rogu rubryki UWAGI należy wpisać zwycięzcę losowania w okrągłe pole A lub B odpowiadające losowaniu przed 1-szym setem (patrz 2.4).
- e) Uzyskać podpisy trenerów (w polu *Podpis*, w wierszu z nazwiskiem Trenera, na drugiej stronie protokołu) – jeśli obecność trenerów jest dozwolona w danych rozgrywkach.
Uwaga: przed podpisaniem protokołu przez trenera można uzyskać jego/jej pomoc w zweryfikowaniu prawidłowości zapisu nazwisk oraz numerów zawodników.
- 2.2 Od Sędziego drugiego:
- a) Zespół, który będzie zagrywał jako pierwszy;
- b) Strony boiska, na których zespoły rozpoczną grę.
- 2.3 Sekretarz oznacza zespoły literami A lub B, co odpowiada stronom boiska, na których każdy z zespołów rozpoczyna grę w pierwszym secie (zespół A to zespół po lewej stronie Sekretarza, zaś zespół B jest po prawej stronie Sekretarza) poprzez wpisanie odpowiednich liter w czterech okrągłych polach, po dwa dla każdego z zespołów, na pierwszej stronie w górnej części oraz w części ZESPOŁY na stronie drugiej. Oznaczenie zespołów A lub B jest zawsze zapisywane drukowanymi literami.
- 2.4 Następnie Sekretarz wpisuje litery A lub B w okrągłe pola znajdujące się w prostokątnym polu obok wiersza PUNKTY ZESPOŁU właściwym dla rozgrywanego seta (w górnej części zawsze wpisuje się zespół, który będzie zagrywał jako pierwszy w danym secie).
W przypadku setów 1. i 3. informacja ta jest uzyskiwana od Sędziego drugiego bezpośrednio po losowaniu, natomiast w przypadku seta 2. – od Sędziego drugiego po konsultacji z zespołami.
W przypadku, kiedy mecz jest sędziowany przez dwóch sędziów, za uzyskanie powyższej informacji przed rozpoczęciem drugiego seta odpowiedzialny jest Sekretarz.
- 2.5 Przypisane oznaczenie zespołów A lub B (odpowiadające stronom boiska, na których zespoły rozpoczęły grę w secie 1) obowiązuje przez cały mecz niezależnie od tego, czy w secie 2. lub 3. zespoły rozpoczynają grę na innych stronach niż wynika to z oznaczenia określonego przed setem 1.
- 2.6 Sekretarz wpisuje numery zawodników zgodnie z określoną kolejnością zagrywki:
Najpierw zespół zagrywający: w tym zespole nr zawodnika zagrywającego jako pierwszy w meczu w polu oznaczonym I (np. w zespole A zawodnik nr 2), następnie w polu III wpisuje nr drugiego zawodnika z zespołu zagrywającego (czyli będzie to zawodnik nr 1).
W wierszach II i IV należy wpisać numery zawodników zespołu odbierającego zgodnie z podaną kolejnością zagrywki.
- 2.7 W prostokątnym polu obok wiersza PUNKTY ZESPOŁU po prawej stronie okrągłych pól A lub B właściwym dla rozgrywanego seta (w środkowej części rubryki danego seta) należy wpisać 3-literowy kod państwa właściwych zespołów.
Jeśli to konieczne, to sekretarz może wpisać ołówkiem kolor koszulek danego zespołu, np. zielony (po prawej stronie od słów PUNKTY ZESPOŁU).
W rozgrywkach PZPS kod państwa jest wpisywany tylko i wyłącznie w przypadku meczu z udziałem zespołów zagranicznych.

3. PODCZAS MECZU

- 3.1 W górnej części po prawej stronie rubryki każdego seta w polu GODZ. ROZPOCZĘCIA należy wpisać rzeczywistą godzinę rozpoczęcia seta (pierwszej zagrywki), podając godzinę wraz z minutami (format 24-godzinny, HH:MM). Jest to rzeczywista godzina, o której Sędzia pierwszy gwizdkiem zezwala na wykonanie pierwszej zagrywki w danym secie.
- 3.2 Sekretarz sprawdza kolejność zagrywki: czy jest zgodna z kolejnością zapisaną w wierszach od I do IV, znajdujących się w polach KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI po lewej stronie rubryk dla poszczególnych setów 1 – 3.
- 3.3 Sekretarz zapisuje kolejne zagrywki wykonane przez każdego zawodnika i kontroluje wynik po każdej wymianie, wypełniając kolejno ponumerowane pola od 1 do 21. Sekretarz wypełnia pola odpowiadające ustalonej kolejności zagrywki: w wierszu I pole z małą 1-ką, potem w wierszu II pole z małą 1-ką. Następnie sekretarz postępuje w następujący sposób:
 - a) Zaznacza pierwszą zagrywkę (I) przez skreślenie (/) lub odfajkowanie (✓) numeru pola oznaczonego małą 1-ką w kolumnie zawodnika zagrywającego. W momencie utraty prawa do zagrywki (przegrania wymiany) przez zespół w polu ze skreśloną małą 1-ką zapisuje łączną ilość punktów zdobytych do tego momentu przez zespół zagrywający;
 - b) Następnie sekretarz przechodzi do pola KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI (II) drugiego zespołu i skreśla (/) lub odfajkuje (✓) numer pola 1 w kolumnie zagrywającego zawodnika;
 - c) W środkowej części rubryk poszczególnych setów znajdują się wiersze PUNKTY ZESPOŁU z punktami od 1 do 44. Wiersze te są przeznaczone do zapisywania punktów zdobywanych przez odpowiedni zespół. Punkty zapisuje się od lewej do prawej strony poprzez skreślenie kolejnej liczby. Jeśli zespół drużyna traci prawo do wykonywania zagrywki (przegrywa wymianę), to ostatnia liczba skreślona w wierszu PUNKTY ZESPOŁU jest zapisywana w polu, w którym została przekreślona mała liczba w wierszu dotyczącym zawodnika, który wykonywał zagrywkę.
- 3.4 Podczas seta zapis będzie kontynuowany w opisany powyżej sposób do momentu wygrania seta przez jeden z zespołów:
 - a) Sekretarz kontynuuje taki sposób zapisu (KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI I, II, III, IV), wypełniając odpowiednie pola do końca seta. W momencie zakończenia seta w polu GODZ. ZAKOŃCZENIA (w dole po prawej stronie rubryki każdego seta) wpisuje dokładną godzinę wraz z minutami, o której zakończył się set;
 - b) W przypadku remisu 20:20 gra jest kontynuowana do uzyskania 2-punktowej przewagi przez jeden z zespołów (22:20 itd.);
 - c) Liczby niewykorzystane (nieskreślone) w wierszach PUNKTY ZESPOŁU obu zespołów są unieważniane poprzez wykreślenie poziomą linią;
 - d) W polach KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI każdego z zespołów ostatni zdobyty punkt należy otoczyć kółkiem, nawet jeśli zespół jeszcze nie zagrywał. Jeżeli zespół przyjmujący zagrywkę wygra seta, to ostatni punkt powinien być zapisany w części KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI w polu tego zawodnika, który miałby wykonywać kolejną zagrywkę, ale bez skreślenia małej liczby oznaczającej wykonanie kolejnej zagrywki;
 - e) Na zakończenie każdego seta punkty wpisane w polu KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI powinny być takie same, jak ostatni punkt skreślony w wierszu PUNKTY ZESPOŁU;
- 3.5 Sekretarz musi zapisać w kolumnie WYNIK PRZY ZMIANIE STRON punkty zdobyte przez zespół A po lewej stronie, zaś punkty zdobyte przez zespół B po prawej stronie. Suma tych punktów powinna wynosić wielokrotność liczby 7 np. (7, 14...). Wszystkie niewykorzystane pola powinny być przekreślone po zakończeniu każdego seta. Jeżeli z różnych przyczyn

zmiana boisk nie zostanie dokonana we właściwym momencie tzn. przy wyniku, który nie jest wielokrotnością liczby 7 (lub 5 w 3-cim secie), to należy wpisać faktyczny wynik, przy którym dokonano zmiany stron boiska.

- 3.6 Sekretarz musi zapisać każdą przerwę techniczną w polu WYNIK PRZY ZMIANIE STRON. Zawsze po lewej stronie należy wpisać punkty zdobyte przez zespół A, zaś po prawej stronie punkty zdobyte przez zespół B. Przerwy techniczne mają miejsce tylko w secie 1. oraz 2. w momencie, kiedy suma punktów zdobytych przez obydwa zespoły wyniesie 21. Do zapisania wyniku w momencie przerwy technicznej służy specjalnie oznaczone pole w kolumnie WYNIK PRZY ZMIANIE STRON.
- 3.7 Sekretarz dokonuje zapisu w powyższy sposób do końca każdego seta. W momencie zakończenia seta zapisuje dokładną godzinę wraz z minutami w polu GODZ. ZAKOŃCZENIA, znajdującym się w dolnej części po prawej stronie rubryki każdego seta.

3.8 Trzeci (decydujący) set:

Po losowaniu Sekretarz wpisuje:

- a) Wpisuje w okrągłe pola znajdujące się w prostokątnym polu obok wiersza PUNKTY ZESPOŁU litery A lub B przypisane każdemu z zespołów przed pierwszym setem (pkt 2.4);
- b) W dolnym lewym rogu rubryki UWAGI należy wpisać zwycięzcę losowania w okrągłe pole A lub B odpowiadające losowaniu przed 3-szym setem (patrz pkt 2.4).
- c) Następnie Sekretarz kontynuuje zapis, zgodnie z zasadami obowiązującymi w 1-szym i 2-gim secie pamiętając, że: zmiana boisk następuje po zdobyciu każdych 5-ciu punktów, a w przypadku remisu 14:14 gra jest kontynuowana do momentu uzyskania przez jeden z zespołów 2-punktowej przewagi.

3.9 Przerwy na odpoczynek:

Poniżej pola KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI znajduje się pole, w którym zapisywana jest przerwa na odpoczynek dla zespołu:

- a) Jeżeli zespołowi zostanie przyznana przerwa na odpoczynek, to Sekretarz zapisuje we właściwym polu wynik, przy którym zespół poprosił o przerwę na odpoczynek;
- b) Zawsze jako pierwsze (tzn. po lewej stronie) wpisywane są punkty zdobyte do momentu przerwy przez zespół zgłaszający prośbę o przyznanie przerwy, zaś punkty drugiego zespołu wpisuje się po prawej stronie;
- c) Przerwa techniczna jest zapisywana zgodnie z punktem 3.6 niniejszej instrukcji.

3.10 Prośby nieuzasadnione:

Po lewej stronie tabeli PROCEDURY KORZYSTANIA Z POMOCY MEDYCZNEJ w środkowej części na drugiej stronie protokołu (nad rubryką UWAGI), , znajduje się rubryka PROŚBY NIEUZASADNIONE, w której są dwa kwadraty z literami A i B.

- a) Jeżeli zespół zgłosi prośbę, która zostanie uznana za prośbę nieuzasadnioną, to Sekretarz zaznacza to w polu PROŚBY NIEUZASADNIONE poprzez wykreślenie (znakiem X) kwadratu z literą A lub B, odpowiadającego zespołowi, który zgłosił taką prośbę.
- b) Sekretarz zaznacza odpowiedni kwadrat wyłącznie po uzyskaniu stosownej informacji od Sędziego drugiego.

3.11 Formalne Upomnienie oraz Sankcje za niewłaściwe zachowanie:

3.11.1 Formalne Upomnienie:

- a) Formalne Upomnienie (za drobne wykroczenia – zachowanie, które nie podlega sankcjom) musi być zapisane w polu FORMALNE UPOM. odpowiedniego zespołu, po prawej stronie pola KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI oraz NR ZAWODNIKA.
- b) Wynik, przy którym zastosowano upomnienie, powinien być zapisany we właściwym wierszu, odnoszącym się do zawodnika, który został upomniany.
- c) Zawsze jako pierwsze (tzn. po lewej stronie) wpisywane są punkty zdobyte przez zespół, którego zawodnik został upomniany, zaś po prawej stronie punkty zdobyte przez zespół przeciwny (analogicznie jak w punkcie 3.9.b).
- d) Po zastosowaniu *formalnego upomnienia* bądź *sankcji za niewłaściwe zachowanie* wobec członka zespołu, sekretarz musi wykreślić wszystkie puste pola FORMALNE UPOM. dla tego zespołu w danym secie, ponieważ zespół osiągnął poziom sankcjonowania w meczu.
- e) W takim wypadku przed rozpoczęciem kolejnego seta sekretarz po uzupełnieniu informacji otrzymanych od Sędziego drugiego (patrz 2.6 i 2.7) musi wykreślić pola FORMALNE UPOM. dla danego zespołu w tym secie.

3.11.2 Sankcje za niewłaściwe zachowanie:

- a) Wszystkie sankcje muszą zostać zapisane w części SANKCJE ZA NIEWŁAŚCIWE ZACHOWANIE w secie, w którym zostały udzielone.
- b) Zawsze jako pierwsze (tzn. po lewej stronie) wpisywane są punkty zdobyte przez zespół, którego zawodnik otrzymał sankcję, zaś po prawej stronie punkty zdobyte przez zespół przeciwny (analogicznie jak w punkcie 3.9.b). Należy wpisać taki wynik, jaki był przed udzieleniem sankcji, a nie po jej udzieleniu.
- c) Wynik, przy którym została udzielona sankcja, powinien być zapisany we właściwym wierszu, odnoszącym się do zawodnika, wobec którego zastosowano sankcje. Sankcje za niewłaściwe zachowanie są sankcjami indywidualnymi.
- d) Punkty zdobyte w wyniku udzielenia zawodnikowi przeciwnego zespołu kary za zachowanie grubiańskie (czerwona kartka) muszą być otoczone kółkiem w wierszu PUNKTY ZESPOŁU.

Uwaga: Formalne Upomnienie oraz sankcje za niewłaściwe zachowanie, które zostały zastosowane wobec trenera – są zapisywane w rubryce UWAGI.

3.12 Sankcje za opóźnianie gry:

- a) Upomnienie za opóźnianie i Kary za opóźnianie muszą być zapisane w części SANKCJE ZA OPÓŹNIANIE GRY w tym secie, w którym zostały zastosowane.
- b) Zawsze jako pierwsze (tzn. po lewej stronie) wpisywane są punkty zdobyte przez zespół, wobec którego zastosowano sankcję, zaś po prawej stronie punkty zdobyte przez zespół przeciwny (analogicznie jak w punkcie 3.9.b). Należy wpisać taki wynik, jaki był przed udzieleniem sankcji, a nie po jej udzieleniu.
- c) Po zastosowaniu wobec zespołu *upomnienia za opóźnianie* każde kolejne opóźnianie gry dowolnego rodzaju, spowodowane w tym samym meczu przez któregośkolwiek z członków tego samego zespołu, stanowi błąd i jest sankcjonowane *karą za opóźnianie*.
- d) Jeżeli zespół otrzymał *upomnienie za opóźnianie*, to przed rozpoczęciem kolejnego seta sekretarz po uzupełnieniu informacji otrzymanych od Sędziego drugiego (patrz 2.6 i 2.7) musi wykreślić pole UPOMN. w sekcji SANKCJE ZA OPÓŹNIANIE dla tego zespołu w danym secie.
- e) Konsekwencją *Kary za opóźnianie gry* jest przyznanie punktu oraz zagrywki zespołowi przeciwnemu. Przyznane w ten sposób punkty muszą być otoczone kółkiem w wierszu

PUNKTY ZESPOŁU (analogicznie jak w punkcie 3.11.1.e) po wypełnieniu właściwych pól, zgodnie z zasadami określonymi w punktach a), b) oraz d).

3.13 Procedury korzystania z pomocy medycznej:

- a) Przypadek skorzystania z pomocy medycznej, oprócz opisanego w rubryce UWAGI, wymaga również odznaczenia w tabeli PROCERUDY KORZYSTANIA Z POMOCY MEDYCZNEJ, która znajduje się na drugiej stronie protokołu, nad rubryką UWAGI.
- b) Przerwy medyczne (spowodowane krwawieniem) muszą być oznaczone znakiem X w pierwszym polu w wierszu odpowiedniego zawodnika w kolumnie P-MED (krwawienie). Każdy kolejny przypadek przerwy medycznej dla tego samego zawodnika w meczu są oznaczane w kolejnym polu w kolumnie P-MED (krwawienie).
- c) *Przerwy ratunkowe P-RAT URAZ* (przy jakimkolwiek urazie lub kontuzji, w którym nie występuje krwawienie (w tym w przypadkach urazowych, nieurazowych lub bezkontaktowych)) muszą być odnotowane poprzez wstawienie znaku X w komórce i w wierszu odpowiedniego zawodnika w kolumnie P-RAT URAZ. Następnie należy wykreślić poziomą linią (—) pole w kolumnie P-RAT ATM oraz P-RAT WC – w ten sposób zaznacza się, że zawodnik wykorzystał limit *przerw ratunkowych* w meczu.
- d) *Przerwy ratunkowe P-RAT ATM* (spowodowane osłabieniem na skutek dotkliwych warunków atmosferycznych) muszą być odnotowane poprzez wstawienie znaku X w komórce i w wierszu odpowiedniego zawodnika w kolumnie P-REG ATM. Następnie należy wykreślić poziomą linią (—) pole w kolumnie P-RAT URAZ oraz P-REG WC – w ten sposób zaznacza się, że zawodnik wykorzystał limit *przerw ratunkowych* w meczu.
- e) *Przerwy ratunkowe P-RAT WC* (spowodowane korzystaniem z toalety) muszą być odnotowane poprzez wstawienie znaku X w komórce w wierszu odpowiedniego zawodnika w kolumnie P-REG WC. Następnie należy wykreślić poziomą linią (—) pole w kolumnie P-RAT URAZ oraz P-REG ATM – w ten sposób zaznacza się, że zawodnik wykorzystał limit *przerw ratunkowych* w meczu.
- f) W przypadku wykorzystania wszystkich pól w wierszu dla danego zawodnika w kolumnie P-MED (krwawienie) wykorzystanie kolejnych *przerw medycznych* należy oznaczać poprzez otoczenie wpisanych już znaków X począwszy od pierwszego pola dla danego zawodnika, itd..

3.14 Prośba o sprawdzenie miejsca upadku piłki:

- a) Zgłoszenie przez zespół prośby o sprawdzenie miejsca upadku piłki jest zapisywane zgodnie z dokumentem „Zapisywanie Prośby o sprawdzenie miejsca upadku piłki” obowiązującym w danym sezonie.
- b) Dodatkowo w tabeli POSMUP, która znajduje się na drugiej stronie protokołu, nad rubryką UWAGI Sekretarz zapisuje we właściwym polu wynik, przy którym zespół zgłosił PRZEGRANĄ prośbę o sprawdzenie miejsca upadku piłki.

3.15 Ball Mark Protocol zainicjowany przez sędziego:

- a) BMP zainicjowany przez sędziego zapisywany jest zgodnie z dokumentem „Zapisywanie Prośby o sprawdzenie miejsca upadku piłki” obowiązującym w danym sezonie.

4. PO MECZU

- 4.1 W kolumnie CZAS TRWANIA wpisuje się całkowity czas trwania seta w minutach. Set rozpoczyna się w momencie, kiedy Sędzia pierwszy zezwoli na wykonanie pierwszej zagrywki w secie, a kończy się w momencie, kiedy jeden z sędziów zakończy gwizdkiem ostatnią wymianę w secie. Czas trwania seta oblicza się poprzez odjęcie czasu rozpoczęcia seta od czasu zakończenia seta. W wierszu SUMA wpisuje się łączny czas trwania poszczególnych setów w minutach, przy czym suma nie obejmuje czasu przerw między setami.
- 4.2 CAŁKOWITY CZAS MECZU jest liczony od zezwolenia gwizdkiem przez Sędziego pierwszego na wykonanie pierwszej zagrywki w meczu do gwizdka kończącego ostatnią wymianę w meczu. CAŁKOWITY CZAS MECZU oblicza się poprzez odjęcie zapisanych uprzednio czasów POCZĄTKU MECZU od KOŃCA MECZU. We wszystkich wymienionych polach czas wpisuje się w formacie 24-godzinnym wraz z minutami (HH:MM).
- 4.3 Jeżeli wystąpiła sytuacja, która miała wpływ na czas trwania seta (np. niekorzystne warunki pogodowe), to w tabeli WYNIK w kolumnie CZAS TRWANIA obok wpisanego czasu trwania seta, w których miała miejsce dana sytuacja oraz dodatkowo obok czasu w polu SUMA należy postawić gwiazdkę (*).
- 4.4 W kolumnach PUNKTY każdego z zespołów w pola w wierszach odpowiadających kolejnym setom należy wpisać liczbę punktów zdobytych przez poszczególne zespoły. W polu w wierszu SUMA należy wpisać łączną liczbę punktów zdobytych przez zespoły w całym meczu.
- 4.5 W kolumnach W / P każdego z zespołów w pola w wierszach odpowiadających kolejnym setom należy wpisać cyfrę 1 po stronie zespołu, który wygrał seta oraz cyfrę 0 po stronie zespołu, który przegrał seta. W polu w wierszu SUMA należy wpisać łączną liczbę wygranych setów przez obydwa zespoły w całym meczu.
- 4.6 W kolumnie PRZERWY NA ODPOCZYNEK każdego z zespołów w pola w wierszach odpowiadających kolejnym setom należy wpisać liczbę przerw na odpoczynek wykorzystanych przez dany zespół. W polu w wierszu SUMA należy wpisać łączną liczbę przerw na odpoczynek w całym meczu.
- 4.7 W kolumnach CZAS TRWANIA, PUNKTY, W / P oraz PRZERWY NA ODPOCZYNEK powinny być wpisywane wyłącznie liczby.
- 4.8 W ostatnim wierszu ZWYCIĘZCA, należy wpisać:
 - a) nazwiska zawodników zespołu, który wygrał (w brzmieniu takim, jak na pierwszej stronie protokołu w nagłówku),
 - b) 3-literowy kod państwa (używając jedynie liter drukowanych),
W rozgrywkach PZPS wypełniamy tylko i wyłącznie w przypadku meczu z udziałem zespołów zagranicznych.
 - c) wynik meczu „2 : 0” lub „2 : 1”.
- 4.9 Sekretarz zapisuje (lub zezwala na wpisanie za zgodą Sędziego pierwszego) każdy protest, o ile ten został zgłoszony zgodnie z zasadami *Procedury rozpatrzenia protestu*. Kapitan zespołu dyktuje lub sam wpisuje protest w rubryce *Uwagi* (patrz pkt. 5 i 6).

4.10 Na końcu protokół jest zatwierdzany i podpisywany w odpowiednich polach w tabeli POTWIERDZENIE wg określonej niżej kolejności przez:

- a) Sekretarza,
- b) Dwóch kapitanów (w polu PODPIS KAPITANA PO MECZU),
- c) Asystenta sekretarza,
- d) Sędziego drugiego,
- e) Sędziego pierwszego.

Dopuszczalne jest podpisanie protokołu przez kapitanów przed całkowitym zakończeniem jego wypełniania przez sekretarza pod warunkiem, że zostanie wypełnione pole ZWYCIĘZCA oraz zostanie wpisany wynik końcowy meczu (patrz pkt. 4.8).

4.11 Jeśli z jakiegokolwiek powodu protokół nie zostanie podpisany przez któregoś z kapitanów, to fakt ten musi zostać opisany w rubryce UWAGI, a następnie należy poinformować o tym Sędziego Głównego i/lub Komisarza.

5. RUBRYKA UWAGI

- 5.1 Przed, podczas lub po meczu sekretarz może zostać poproszony o zapisanie szczegółów wydarzenia mającego wpływ na przebieg meczu na drugiej stronie protokołu w rubryce UWAGI (patrz także pkt. 6).
- 5.2 Każdy zapis w rubryce UWAGI powinien jasno i precyzyjnie opisywać zaistniałą sytuację.
- 5.3 W rubryce UWAGI każdy zapis powinien zostać opatrzony odpowiednimi szczegółowymi informacjami np. set, wynik (zawsze zaczynając od zespołu, który zagrywał w momencie zdarzenia), zespół, numer zawodnika, godzina itp.
- 5.4 W określonych przypadkach wpisy w rubryce UWAGI muszą zostać podpisane przez Sędziego pierwszego i/lub Sędziego Głównego.
- 5.5 W dolnej części rubryki UWAGI Sekretarz musi wpisać zwycięzcę losowania (oznaczeniem A lub B) przed 1-szym oraz przed 3-cim setem (patrz pkt. 2.1.d i 3.8.b).
- 5.6 W przypadku nałożenia sankcji (kara lub wyższa) przez sędziego za uszkodzenie lub zniszczenie wyposażenia, lub niewłaściwe zachowanie zawodnika w stosunku do sędziów lub personelu obsługi technicznej boiska – sędzia po zakończeniu meczu musi całą sytuację opisać w rubryce UWAGI, uwzględniając rodzaj niewłaściwego zachowania w odniesieniu do *Handbooka PZPS* (Rozdział 4. Regulacje i sankcje na turniejach PZPS), natomiast dla światowych i oficjalnych zawodów FIVB w odniesieniu do dokumentu FIVB „Wykaz kar finansowych za niewłaściwe zachowanie – zasady stosowania” (ang. „*Misconduct sanction fee scale – implementation guidelines*”).
- 5.7 Jeżeli takie zachowanie miałoby miejsce już po zakończeniu meczu podczas pomeczowych czynności administracyjnych, to należy stosować się do tej samej procedury opisanej powyżej w punkcie 5.6. Należy dodatkowo poinformować o tym fakcie zawodnika.

6. PROCEDURY I SYTUACJE SZCZEGÓLNE

6.1 Korzystanie z drugiego protokołu:

Kontynuowanie zapisów w drugim protokole jest niezbędne w następujących sytuacjach oraz odbywa się wg poniższych zasad:

- a) W przypadku skreślenia wszystkich punktów w wierszu PUNKTY ZESPOŁU zapis należy kontynuować na drugim protokole, przy czym kontrolowanie kolejności zagrywki jest kontynuowane w części KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI w pierwszym protokole.
- b) Po wykorzystaniu wszystkich pól KOLEJNOŚĆ ZAGRYWKI ponumerowanych od 1 do 21.

- c) Jeśli wykorzystano wszystkie pola w kolumnie WYNIK PRZY ZMIANIE STRON.
- d) W przypadkach a), b) i c) – wszystkie pozostałe zdarzenia (np. przerwy na odpoczynek, sankcje) są zapisywane w wolnych polach w pierwszym (oryginalnym) protokole.
- e) Wszystkie przypadki korzystania z drugiego protokołu należy opisać w rubryce UWAGI, m.in. poprzez zaznaczenie w jej górnej prawej części kwadratu W ZAŁĄCZENIU DODATKOWE INFORMACJE. Sędziowie muszą po meczu podpisać także drugi protokół.

6.2 Sankcje za opóźnianie gry oraz sankcje za niewłaściwe zachowanie:

- a) *Formalne upomnienie*, które samo w sobie nie jest sankcją, może zostać zastosowane tylko jeden raz w meczu wobec danego zespołu (chyba że wcześniej za zachowanie zawodnika danego zespołu zastosowano od razu sankcję za niewłaściwe zachowanie).
- b) Sankcje za niewłaściwe zachowanie nie kumulują się w meczu, lecz w secie.
- c) Sankcje za opóźnianie gry kumulują się w meczu, tym samym dany zespół może otrzymać tylko jedno *Upomnienie za opóźnianie* podczas trwania meczu.
- e) W przypadku *Kary za zachowanie grubiańskie* albo *Kary za opóźnianie gry* jest przyznanie punktu oraz zagrywki zespołowi przeciwnemu. Przyznane w ten sposób punkty muszą być otoczone kółkiem w wierszu PUNKTY ZESPOŁU (patrz punkty 3.11.1.e oraz 3.12.e)

6.3 Poddanie meczu, walkower, nieobecność zespołu, lub zespół zdekompletowany:

6.3.1 W przypadku przyznania walkowera, niestawienia się zespołu, zespołu niekompletnego, odmowy wznowienia gry po wezwaniu sędziego, czy poddania meczu – w rubryce UWAGI powinny zostać zapisane następujące informacje:

- a) Zespół poddaje mecz z powodu kontuzji przed meczem (zespół jest na boisku na czas rozpoczęcia meczu, ale nie może rozpocząć meczu z powodu kontuzji zawodnika)
Należy zapisać: „Zespół A/B poddaje mecz ze względu na kontuzję Zawodnika nr 1/2 (zgodnie z informacją potwierdzoną przez oficjalny personel medyczny). Oficjalny personel medyczny był obecny na boisku. Obydwa zespoły oraz zawodnicy byli obecni.”
- b) Zespół poddaje mecz z powodu kontuzji po jego rozpoczęciu
Należy zapisać: „HH:MM:SS, Set #, wynik SS:RR, zagrywa Zespół A/B, Zespół A/B poddaje mecz z powodu kontuzji Zawodnika nr 1/2 (zgodnie z informacją potwierdzoną przez oficjalny personel medyczny).”
Ewentualnie należy dodać: „Oficjalny personel medyczny był obecny na boisku.”
- c) W przypadku dyskwalifikacji i zdekompletowania zespołu
Należy zapisać: „HH:MM:SS, Set #, wynik SS:RR, zagrywa Zespół A/B, Zespół A/B został zdekompletowany z powodu dyskwalifikacji Zawodnika nr 1/2.”
- d) W przypadku kiedy zespół nie stawiał się na mecz lub zespół jest niekompletny, gdyż nieobecny jest jeden z zawodników tego zespołu o godzinie rozpoczęcia meczu
Należy napisać: „Zespół A/B poddaje mecz z powodu nie stawienia się na mecz.”
Uwaga 1: Obecny zespół jest zwycięzcą losowania, oznaczony zostaje jako Zespół A oraz jest zespołem zagrywającym w obu setach.
Uwaga 2: Jeżeli nie jest znana kolejność zagrywki, to należy przyjąć, że pierwszą zagrywkę wykonuje zawodnik oznaczony nr 1, zaś drugą zawodnik oznaczony nr 2.

6.3.2 We wszystkich powyższych przypadkach protokół powinien być wypełniony tak, by można było określić wynik meczu. Przynajmniej następujące części powinny być wypełnione:

- a) części protokołu wypełniane przed meczem, zgodnie z punktami 1.1 - 1.21,

- b) skreślone punkty w wierszach PUNKTY ZESPOŁU w odpowiednich setach,
- c) wypełnienie tabeli WYNIK oraz POTWIERDZENIE,
- d) uzyskanie niezbędnych podpisów,
- e) wypełnienie rubryki UWAGI.

6.4 Prośba o sprawdzenie miejsca upadku piłki:

- a) Zgłoszenie przez zespół prośby o sprawdzenie miejsca upadku piłki jest zapisywane zgodnie z dokumentem „Zapisywanie Prośby o sprawdzenie miejsca upadku piłki” obowiązującym w danym sezonie.
- b) Dodatkowo w tabeli POSMUP, która znajduje się na drugiej stronie protokołu, nad rubryką UWAGI Sekretarz zapisuje we właściwym polu wynik, przy którym zespół zgłosił PRZEGRANĄ prośbę o sprawdzenie miejsca upadku piłki.

6.5 Procedury korzystania z pomocy medycznej:

6.5.1 Przypadek skorzystania z pomocy medycznej musi zostać opisany w rubryce UWAGI.

- a) Jeżeli zawodnik wybierze możliwość skorzystania z pomocy akredytowanego personelu medycznego swojego zespołu lub z pomocy oficjalnego personelu medycznego zawodów, to należy zapisać dwa czasy:
 - Czas w momencie zadania pytania zawodnikowi przez Sędziego drugiego,
 - Czas, przy którym gra została wznowiona.
- b) W każdym przypadku czas musi zostać zapisany dokładnie, tj. w formacie: godzina, minuty, sekundy (HH:MM:SS).

6.5.2 Przypadek skorzystania z pomocy medycznej, oprócz opisanego w rubryce UWAGI, wymaga również odznaczenia w tabeli PROCERUDY KORZYSTANIA Z POMOCY MEDYCZNEJ, która znajduje się na drugiej stronie protokołu, nad rubryką UWAGI. (Patrz 3.13)

6.6 Procedura rozpatrzenia protestu

Po wszczęciu *Procedury rozpatrzenia protestu* i uzyskaniu informacji od Sędziego pierwszego i/lub Sędziego Głównego, Sekretarz musi zapisać w rubryce UWAGI informację o statusie Protestu:

- a) Jeżeli procedura została przeprowadzona, a następnie protest został odrzucony, to należy zapisać: PROTEST ODRZUCONY – POZIOM 1.
- b) Jeżeli procedura została przeprowadzona, a następnie protest został zaakceptowany, to należy zapisać: PROTEST ZAAKCEPTOWANY – POZIOM 1.
- c) Jeżeli protest został odrzucony na Poziomie 1, a Kapitan(owie) zgłosił prośbę o przeprowadzenie procedury na Poziomie 2, to należy zapisać: PROTEST ODRZUCONY / ZAWIESZONY – POZIOM 1.
- d) Jeżeli protest został zaakceptowany na Poziomie 1, a Kapitan(owie) zgłosił prośbę o przeprowadzenie poziomu 2, to należy zapisać: PROTEST ZAAKCEPTOWANY / ZAWIESZONY – POZIOM 1.
- e) Jeżeli nie można przeprowadzić procedury (po wcześniejszym wezwaniu Sędziego Głównego na boisko), to należy zapisać: ZAWIESZONY – POZIOM 1.

Uwaga:

Sekretarzowi nie wolno zapisywać żadnych informacji będących podstawą wniesionego protestu, a Sędzia Główny ma prawo dokonać dodatkowych zapisów w rubryce UWAGI.

7. RUBRYKA UWAGI

- 7.1 Po zakończeniu meczu Sędzia drugi, a następnie Sędzia pierwszy muszą sprawdzić cały protokół przed jego podpisaniem, a tym samym potwierdzić wynik i wszystkie inne zapisy w nim zawarte.
- 7.2 Sprawdzając protokół należy się upewnić, że wszystkie zapisy w rubryce UWAGI są kompletne i zawierają wszystkie wymagane informacje związane z procedurami, które zostały przeprowadzone podczas meczu np. *Procedura postępowania podczas kontuzji*, *Procedura postępowania przy poddaniu meczu przez zespół lub w przypadku nieobecności zespołu*, czy *Procedura rozpatrzenia protestu*. Niniejszy dokument zawiera przykłady oraz opis wymaganych informacji w takich przypadkach.
- 7.3 Jeżeli Sędzia Główny nie jest obecny w pobliżu boiska po zakończeniu meczu, to Sędzia pierwszy musi uzyskać odpowiednie podpisy na protokole, zanim protokół zostanie dostarczony do biura zawodów. Powinien się także upewnić, że w przypadku: protestu, korzystania z pomocy medycznej, sankcji mogących skutkować dodatkowymi karami finansowymi, nieobecności zespołu, odmowy wznowienia gry po wezwaniu przez sędziego, czy zdekompletowania zespołu (szczególnie przy rozgrywkach grupowych) – zostanie o nich niezwłocznie poinformowany Komisarz podczas przekazywania protokołu do biura zawodów.
- 7.4 Sędziowie są zobowiązani informować Komisarza o wszystkich ewentualnych zajściach poza miejscem rozgrywania zawodów, po zakończeniu pomeczowych czynności administracyjnych, itp. Komisarz jest najważniejszym przedstawicielem PZPS na zawodach i jest odpowiedzialny za analizę i ocenę takich przypadków. Jeśli sytuacja tego wymaga, to należy sporządzić pisemny raport dla celów dowodowych ewentualnego postępowania.

FIVB WORLD TOUR - BRASILIA OPEN

2013 Edition

A or B (B)	Ingresso	/	Ingresso P.	Country I T A	TEAM vs.	A or B (A)	Geor	/	Gia	Country G E O
----------------------	----------	---	-------------	------------------	-------------	----------------------	------	---	-----	------------------

Rysunek 3. Wypełnienie protokołu (przy poddaniu meczu) – strona 1 (przód)

Rysunek 4. Wypełnienie protokołu (przy poddaniu meczu) – strona 2 (tył)